

ĐỔI MỚI, SẮP XẾP TỔ CHỨC BỘ MÁY HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ CỦA THÀNH PHỐ TRỰC THUỘC TRUNG ƯƠNG

ThS. PHẠM THỊ HOÀN (*)

Tóm tắt: Chủ trương đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của các cơ quan trong hệ thống chính trị do Đảng ta khởi xướng và lãnh đạo đã được thực hiện trong cả nước. Để thực hiện tốt việc đổi mới, sắp xếp các cơ quan trong hệ thống chính trị ở thành phố trực thuộc Trung ương, cần tiếp tục nghiên cứu lý luận, tổng kết và so sánh thực tế để đề xuất các chính sách phù hợp.

Từ khóa: Đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy; hệ thống chính trị; thành phố trực thuộc Trung ương.

Abstract: The policy on renewal and organizational arrangement of agencies in the political system is initiated and led by the Party in the whole country. To well renew and arrange the agencies in the political system in cities under the Central Government, it is necessary to continue study the theories, summarize and compare with practical situations to propose appropriate policies.

Keywords: Renewal and organizational arrangement; political system; cities under the Central Government.

Ngày nhận bài: 08/3/2019 Ngày biên tập: 12/3/2019 Ngày duyệt đăng: 19/3/2019

1. Cơ sở lý luận và thực tiễn của việc đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy hệ thống chính trị

Quá trình đổi mới, sắp xếp tổ chức theo hướng tinh gọn, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của các cơ quan trong hệ thống chính trị do Đảng ta khởi xướng và lãnh đạo được khởi nguồn từ cơ sở lý luận đến thực tiễn, thể hiện ở những nội dung chính sau đây:

Thứ nhất, về thuật ngữ, khái niệm. Theo Đại từ điển tiếng Việt: "Đổi mới là thay đổi hoặc làm cho thay đổi tốt hơn, tiến bộ hơn so với trước"^(*). Đổi mới là "quá trình mang tính chủ động, nằm trong quy luật vận động và phát triển tự thân của sự vật"^(**). Điều này cho thấy nội hàm của khái niệm đổi mới nhằm chỉ những hoạt động của con người làm thay đổi những cái cũ, lạc hậu bằng những cái mới, tiến bộ hơn. Theo đó, đổi mới sẽ có nhiều loại hình và cấp độ khác nhau như: đổi mới kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, tổ chức bộ máy, phương pháp, cách thức sản xuất... Vấn đề đổi mới tổ chức và hoạt động các cơ quan

trong hệ thống chính trị là quá trình tự thân bên trong xuất phát từ những mâu thuẫn giữa cái cũ, lạc hậu, kém phát triển của các cơ quan thuộc hệ thống chính trị với những yêu cầu của thực tiễn nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của các cơ quan này. Cần nhấn mạnh rằng, đó là mâu thuẫn của sự phát triển, thực tế đó đòi hỏi tất yếu, tự thân các cơ quan trong hệ thống chính trị phải đổi mới tổ chức và hoạt động theo hướng tích cực, tiến bộ và hiệu quả.

Thuật ngữ sắp xếp được hiểu theo hàm ý tích cực, tiến bộ và đổi mới. Đại từ điển tiếng Việt định nghĩa: sắp xếp là "xếp theo một trật tự hợp lý"^(***). Việc sắp xếp lại các sự vật trong thế giới vật chất từ vị trí này sang vị trí khác cũng phản ánh tính đổi mới, cải cách và tính hợp lý của nó. Vì vậy, sắp xếp lại các cơ quan trong hệ thống chính trị theo hướng tinh gọn hoặc dịch chuyển về cơ cấu, chức năng nhiệm vụ của toàn hệ thống để đảm bảo tính hợp lý nhằm nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động là hợp lý, hợp lòng dân.

Thứ hai, ở Việt Nam, kể từ khi nước Việt Nam dân chủ cộng hòa ra đời cho đến nay với bối cảnh và nhiệm vụ cách mạng đặt

(*) Phó Trưởng ban Ban Kinh tế Hội đồng nhân dân quận 9, thành phố Hồ Chí Minh

hi thời kỳ khác nhau, các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị về cơ bản đã hoàn thành tốt sứ mệnh lịch sử, góp phần to lớn vào thành công và phát triển của dân tộc, thống nhất đất nước và công cuộc đổi mới. Tuy vậy, trong bối cảnh mới, một số cơ quan trong tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị hoạt động kém hiệu quả, gây ảnh hưởng đến quá trình cải cách, đổi mới chung của đất nước. Do đó, cần sắp xếp, đổi mới tổ chức và hoạt động của các cơ quan trong hệ thống chính trị, đặc biệt là tổ chức bộ máy hành chính nhà nước các cấp, trước hết là bộ máy hành chính ở các thành phố trực thuộc Trung ương.

Thứ ba, việc cải cách, sắp xếp, đổi mới tổ chức và hoạt động của hệ thống chính trị nói chung và bộ máy nhà nước nói riêng cho thấy cần vận dụng sáng tạo lý luận cải tổ bộ máy là nước Xô viết với phương châm "ít mà tốt" của V.I.Lênin. Để thực hiện phương châm là ít mà tốt, V.I.Lênin đòi hỏi phải đánh giá khách quan thực trạng bộ máy nhà nước từ đó tìm ra giải pháp phù hợp. V.I.Lênin cho rằng: "Từ lúc đến nay, chúng ta có quá ít thời gian để nghĩ đến và chú trọng đến chất lượng của bộ máy nhà nước của chúng ta, nên quan tâm ảnh hưởng đến bộ máy đó một cách thật đặc biệt...". Từ việc đặt ra yêu cầu phải nâng cao chất lượng khách quan thực trạng bộ máy nhà nước Xô viết, V.I.Lênin đưa ra đánh giá khách quan thực trạng bộ máy nhà nước Xô viết khi đó và nêu lên các giải pháp để cải tổ bộ máy. Một trong những giải pháp có thể nghiên cứu vận dụng là cần kết hợp giữa tổ chức bộ máy cơ quan nhà nước với cơ quan đảng cùng cấp. V.I.Lênin đặt vấn đề: "Làm thế nào có thể kết hợp được một cơ quan Đảng với một cơ quan chính quyền Xô viết⁽⁶⁾ và đưa ra câu trả lời: "Thật vậy, tại sao lại không kết hợp hai cơ quan đó lại khi lợi ích của công việc đòi hỏi phải làm như thế? Phải chăng chưa bao giờ có ai nhận xét chẳng hạn rằng trong bộ máy Ủy ban Bộ Dân ủy ngoại giao, việc kết hợp như thế thật là vô cùng có ích và đã được thực hiện ngay từ khi bộ đó mới thành lập?... Phải chăng sự kết hợp linh hoạt của yếu tố đảng với yếu tố chính quyền lại không phải là một nguồn gốc sức mạnh phi thường trong

chính sách của chúng ta..."⁽⁶⁾. Điều đó cho thấy, V.I.Lênin đã nhìn thấy sự phối hợp, hoặc sáp nhập một số cơ quan đảng và một số cơ quan nhà nước là cần thiết để đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị. Từ năm 1986 đến nay, các cơ quan trong bộ máy của Đảng, Nhà nước ta đã nhiều lần được sắp xếp, cắt giảm số lượng để giảm bớt sự chồng chéo, rườm rà, chống chéo, trùng lặp chức năng, nhiệm vụ, tuy nhiên vẫn chưa theo kịp những thay đổi của đổi mới kinh tế, chưa đáp ứng yêu cầu của thực tiễn đổi mới hệ thống chính trị ở nước ta. Điều này đang kìm hãm các nhân tố mới trong quá trình phát triển của đất nước.

Thứ tư, trong xu hướng chung của quản lý khu vực công, lý thuyết quản trị công mới ra đời dựa trên những thay đổi từ thực tiễn quản lý của một số quốc gia trên thế giới vốn đề cao tính hiệu quả trong hoạt động quản lý và hướng đến tổ chức bộ máy tinh gọn, hoạt động theo nhu cầu của thị trường và xã hội. Nếu trong mô hình quản lý truyền thống, các nhà quản lý của khu vực công chủ yếu làm nhiệm vụ thi hành mệnh lệnh và làm theo các quy tắc có sẵn, thì ngày nay với tư cách là nhà lãnh đạo và quản lý, họ phải tính toán, dự toán, sáng tạo, năng động để đạt được mục tiêu. Vì mục tiêu phải đạt là hiệu quả của hoạt động quản lý, các nhà lãnh đạo, quản lý không chỉ quan tâm đến chu trình, phương pháp, mà còn quan tâm đến việc hiệu quả được lượng hóa, đánh giá bằng các chỉ tiêu dựa trên so sánh kết quả/chi phí. Do đó, cần thực hiện đồng bộ nhiều biện pháp, trong đó tổ chức bộ máy và nguồn nhân lực giữ vai trò quyết định. Tổ chức bộ máy phải được đổi mới theo hướng "phẳng" hơn, thay cho bộ máy quan liêu đống sộ, hình tháp trước đây. Nhà nước chỉ tập trung vào những lĩnh vực hoạt động mà các cơ quan nhà nước nên làm và có thể làm tốt hơn tư nhân. Tăng cường áp dụng công nghệ thông tin, công nghệ 4.0 vào hoạt động quản lý nhằm đáp ứng nhanh, có chất lượng các yêu cầu của công dân và tổ chức.

Thứ năm, sắp xếp, đổi mới tổ chức và hoạt động của các cơ quan trong bộ máy nhà nước ở thành phố trực thuộc Trung ương là

yêu cầu từ thực tiễn tự nhiên, kinh tế - xã hội của thành phố trực thuộc Trung ương. Các thành phố trực thuộc Trung ương ở nước ta đều nằm ở vị trí địa lý chiến lược của vùng và quốc gia. Đây là các thành phố lớn, kinh tế - xã hội phát triển cao; khu vực quan trọng về quân sự, chính trị, văn hóa, kinh tế, xã hội; động lực phát triển cho cả quốc gia chứ không chỉ bó hẹp trong một tỉnh, hay một vùng (liên tỉnh). Các thành phố này có cơ sở hạ tầng và khoa học công nghệ phát triển, có nhiều cơ sở giáo dục bậc cao, dân cư đông, thuận lợi về giao thông vận tải. Trong 5 thành phố trực thuộc Trung ương thì Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh là hai đô thị loại đặc biệt, động lực phát triển của khu vực phía Bắc và phía Nam. Đặc điểm khác biệt về các điều kiện tự nhiên và kinh tế - xã hội của các thành phố trực thuộc Trung ương đòi hỏi phải có tổ chức bộ máy quản lý nhà nước tương thích. Việc thiết kế bộ máy gọn nhẹ, vận hành có hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng nhanh nhu cầu của cư dân đô thị ở các thành phố này là yêu cầu cấp thiết hiện nay.

2. Thực trạng đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy hệ thống chính trị ở thành phố trực thuộc Trung ương hiện nay

Thứ nhất, thực trạng thể chế chính sách về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy hệ thống chính trị và việc tổ chức thực hiện ở thành phố trực thuộc Trung ương.

Việc cải cách hành chính nhà nước nói chung, nhất là gần đây Trung ương Đảng có chủ trương mới về sắp xếp, đổi mới tổ chức và hoạt động của các cơ quan trong hệ thống chính trị đã tạo ra khí thế, tinh thần đổi mới, sáng tạo và ý thức nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của các cơ quan, tổ chức và cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức. Nhận thức được tầm quan trọng của việc sắp xếp, tinh gọn, nâng cao hiệu lực và hiệu quả hoạt động của của tổ chức bộ máy trong hệ thống chính trị, các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc trong cả nước đã tích cực quán triệt các chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước đến toàn bộ cán bộ, đảng viên và nhân dân. Những năm vừa qua, thành ủy, ủy ban nhân dân các thành phố trực thuộc

Trung ương luôn quán triệt và thực hiện tốt các nghị quyết, kết luận của Trung ương về sắp xếp, đổi mới tổ chức bộ máy trong hệ thống chính trị. Đồng thời, thành phố trực thuộc Trung ương là những nơi đi đầu, thực hiện thí điểm và có những đề xuất, kiến nghị đột phá mạnh mẽ trong tổ chức thực hiện sắp xếp, đổi mới hoạt động của các cơ quan trong hệ thống chính trị. Theo đó, các thành phố trực thuộc Trung ương đã kịp thời triển khai thực hiện các nghị quyết của Đảng liên quan đến đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị như: Nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ 4 khóa X về "Đổi mới, kiện toàn tổ chức bộ máy các cơ quan đảng, định hướng đổi mới, kiện toàn tổ chức bộ máy các cơ quan nhà nước, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội"; Kết luận số 64-KL/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI "Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, hoàn thiện hệ thống chính trị từ Trung ương đến cơ sở", Nghị quyết số 39-NQ/TW của Bộ Chính trị khóa XI về "Tinh giản biên chế, cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức"; Nghị quyết số 18-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về "Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả"; Kết luận số 34-KL/TW của Bộ Chính trị về thực hiện một số mô hình thí điểm theo Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

Thông qua việc thực hiện các nghị quyết, kết luận của Trung ương, tổ chức bộ máy của Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội của các thành phố trực thuộc Trung ương từng bước được sắp xếp, kiện toàn theo hướng tinh gọn; chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, trách nhiệm, mối quan hệ công tác của các tổ chức trong hệ thống chính trị được phân định, điều chỉnh hợp lý hơn; bảo đảm vai trò lãnh đạo của Đảng, nâng cao hiệu quả quản lý của Nhà nước, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội, góp phần quan

trọng vào sự phát triển kinh tế - xã hội của các thành phố và của đất nước.

Thứ hai, về quy mô, cơ cấu tổ chức bộ máy hệ thống chính trị của các thành phố trực thuộc Trung ương hiện nay.

Cơ cấu tổ chức bộ máy của các cơ quan trong hệ thống chính trị thành phố trực thuộc Trung ương về cơ bản được tổ chức không khác so với các tỉnh, thành phố khác. Ví dụ: tổ chức bộ máy của hai thành phố lớn là Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh (đô thị loại đặc biệt), về cơ bản không có nhiều điểm khác biệt so với các thành phố trực thuộc Trung ương còn lại và các tỉnh. Một số quận của hai thành phố này có dân số đông (quận Đống Đa, thành phố Hà Nội có dân số lớn hơn tỉnh Bắc Kạn), thu ngân sách lớn (quận Long Biên của thành phố Hà Nội thu ngân sách năm 2017 đạt gần 10.000 tỉ đồng, tương đương một tỉnh thu ngân sách trung bình), nhưng tổ chức bộ máy và số lượng cán bộ, công chức, viên chức về cơ bản vẫn áp dụng mô hình chung như một đơn vị hành chính cấp huyện¹⁹. Hệ thống cơ quan của Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc được tổ chức cùng cấp với nhau từ cấp tỉnh đến xã, phường. Hệ thống các cơ quan trong hệ thống chính trị được tổ chức như vậy cho thấy cơ cấu chặt chẽ, thống nhất, có tính đại diện, song chính cơ cấu này tạo nên quy mô tổ chức bộ máy đồ sộ, cồng kềnh, nhiều tầng nấc, chồng chéo, hoạt động kém hiệu lực, hiệu quả, mặc dù các thành phố trực thuộc Trung ương là những đô thị lớn nên số lượng các cơ quan trong hệ thống chính trị lớn hơn so với các tỉnh, thành phố khác. Tổ chức bộ máy chính quyền thành phố trực thuộc Trung ương hiện nay đã qua nhiều lần sắp xếp, tinh giản biên chế nhưng chưa thực sự tinh gọn, chưa tương ứng với nhiệm vụ, thẩm quyền được giao; chưa phân biệt rõ mô hình tổ chức bộ máy của chính quyền đô thị với chính quyền nông thôn, hải đảo, nhất là đối với đô thị loại đặc biệt.

Thứ ba, về chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan trong hệ thống chính trị của các thành phố trực thuộc Trung ương hiện nay.

Chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan trong hệ thống chính trị các cấp đã được quy

định trong Hiến pháp, pháp luật, các văn bản dưới luật và điều lệ của tổ chức. Điều đó cho thấy, chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan trong hệ thống chính trị của thành phố trực thuộc Trung ương đã được quy định cụ thể. Trong quá trình vận hành tổ chức bộ máy, các thành phố luôn đảm bảo mối quan hệ "Đảng lãnh đạo - Nhà nước quản lý - Nhân dân làm chủ". Đối với bộ máy hành chính nhà nước, Ủy ban nhân dân các thành phố trực thuộc Trung ương thường xuyên rà soát vị trí, chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của các cơ quan, đơn vị theo quy định của Trung ương và yêu cầu thực tiễn quản lý, điều hành. Ví dụ: trong năm 2016, thành phố Hà Nội đã ban hành 22 quyết định quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của các sở và tương đương; ban hành mẫu quyết định quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của các cơ quan chuyên môn thuộc ủy ban nhân dân quận, huyện, thị xã; bảo đảm đầy đủ, không chồng chéo, không bỏ sót chức năng, nhiệm vụ quản lý nhà nước.

Tuy nhiên, việc đổi mới phương thức lãnh đạo gắn với xây dựng tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị của các thành phố trực thuộc Trung ương theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả chưa đạt mục tiêu đề ra. Sự chồng chéo về chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan, tổ chức trong bộ máy chậm được khắc phục cho phù hợp với thực tế và yêu cầu phát triển. Hội nghị về công tác tổ chức của Thành ủy thành phố Hồ Chí Minh đã có đánh giá lại các ban Đảng, có từ năm đến sáu đơn vị tham mưu, giúp việc, trong đó có nhiều đơn vị trùng lặp như vừa làm nhiệm vụ tham mưu, giúp việc lại vừa nghiên cứu, tổng hợp trong cùng một lĩnh vực. Ngoài ra, còn có các Đảng đoàn, Ban cán sự đảng ở một số cơ quan cùng tồn tại song song với Đảng ủy cơ quan dẫn đến trùng lặp về chức năng, nhiệm vụ.

Thực tế trên cho thấy, một số cơ quan tham mưu, giúp việc của cấp ủy đảng có chức năng, nhiệm vụ tương đồng với một số cơ quan của chính quyền cùng cấp; một số tổ chức đảng không có chính quyền cùng cấp, không lãnh đạo nhiệm vụ chính trị và công tác cán bộ nên vai trò lãnh đạo bị hạn chế. Một

số ban chỉ đạo còn chống chéo, trùng lặp về nhiệm vụ với một số ban, bộ, ngành Trung ương và cấp ủy, chính quyền địa phương, dẫn đến hiệu quả hoạt động còn hạn chế.

Thứ tư, về cơ chế phân công, phối hợp và kiểm soát quyền lực trong nội bộ hệ thống chính trị.

Cơ chế phân công, phối hợp và kiểm soát quyền lực giữa các cơ quan trong hệ thống chính trị là vấn đề lớn, tác động đến hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị ở các cấp. Tuy nhiên, mối quan hệ "Đảng lãnh đạo - Nhà nước quản lý - Nhân dân làm chủ" trong quá trình thực hiện còn nhiều vướng mắc. Cơ chế trách nhiệm, cơ chế phối hợp giữa các cơ quan trong giải quyết công việc còn chưa rõ ràng, rành mạch; còn có sự chồng lấn, không rõ về trách nhiệm trong thực hiện một số nhiệm vụ, thẩm quyền giữa các cấp, các sở, ngành chuyên môn của tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; các phòng, ban chuyên môn của quận, thị xã, thành phố thuộc thành phố trực thuộc Trung ương và phường.

Thứ năm, kết quả thực hiện đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy tại các thành phố trực thuộc Trung ương.

Năm 2017, Ủy ban nhân thành phố Hà Nội hoàn thành việc sắp xếp tổ chức bộ máy 22 sở và tương đương, giảm được 46 phòng (từ 204 phòng xuống 158 phòng), 26 trưởng phòng, 116 phó trưởng phòng; thống nhất tổ chức 12 phòng chuyên môn tại 30 quận, huyện, thị xã. Cùng với việc sắp xếp các cơ quan hành chính, Ủy ban nhân dân thành phố còn sắp xếp các đơn vị sự nghiệp công lập theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu quả, theo đó, giảm 121 đơn vị sự nghiệp trực thuộc sở (từ 401 đơn vị xuống 280 đơn vị) và 110 đơn vị sự nghiệp cấp huyện (từ 206 đơn vị còn 96 đơn vị)⁽⁶⁾. Thành phố Đà Nẵng cũng là địa phương năng động, sáng tạo trong tổ chức thực hiện đổi mới sắp xếp tổ chức bộ máy: Ủy ban nhân dân thành phố Đà Nẵng giao Sở Nội vụ nghiên cứu, xây dựng Đề án sắp xếp, đổi mới tổ chức và hoạt động các đơn vị sự nghiệp công lập thuộc Ủy ban nhân dân thành phố Đà Nẵng quản lý giai đoạn 2017-2020. Theo đó, đến năm 2020 tiếp tục giảm thêm 16

đơn vị sự nghiệp công lập, giảm do sáp nhập, hợp nhất, giải thể 14 đơn vị; chuyển sang công ty cổ phần 02 đơn vị; 07 đơn vị khác phải hoàn thành mục tiêu tự chủ chi thường xuyên; giảm ít nhất 2.000 biên chế trong các đơn vị sự nghiệp công lập; chuyển nguồn chi thường xuyên từ ngân sách nhà nước bao cấp sang nguồn thu dịch vụ của các đơn vị, ước khoảng 200 tỷ đồng/năm⁽⁶⁾. Cùng với các thành phố trực thuộc Trung ương khác, thành phố Hồ Chí Minh chủ trương thực hiện từ nay đến năm 2021 mỗi năm sẽ giảm từ 1,5 đến 2% biên chế công chức và số người hưởng lương từ ngân sách. Tiến hành thí điểm thực hiện việc tinh gọn tổ chức của sở ngành, phòng, ban của các quận, huyện. Thành phố Cần Thơ quyết tâm tinh giản biên chế, tinh gọn tổ chức, trước hết thực hiện giảm các đơn vị sự nghiệp công lập; cổ phần hóa các đơn vị kinh tế đủ điều kiện.

Những kết quả nêu trên cho thấy, các thành phố trực thuộc Trung ương là những địa phương đi đầu trong việc thực hiện đổi mới, tinh gọn tổ chức của các cơ quan trong hệ thống chính trị. Mặc dù trong quá trình thực hiện còn nhiều khó khăn, vướng mắc nhưng những kết quả đạt được đã minh chứng cho nỗ lực thực hiện việc đổi mới, sắp xếp tổ chức trong hệ thống chính trị của các thành phố trực thuộc Trung ương.

3. Một số đề xuất tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy ở thành phố trực thuộc Trung ương hiện nay

Việc đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị ở thành phố trực thuộc Trung ương cần phát huy những kết quả đạt được, tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của các thành phố trực thuộc Trung ương tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả theo tinh thần Nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ sáu khóa XII của Đảng và kết luận của Bộ Chính trị về thực hiện một số mô hình thí điểm theo Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII. Theo đó, cần tập trung thực hiện một số giải pháp sau:

Một là, các cấp, ngành, địa phương ở thành phố trực thuộc Trung ương cần làm tốt công

c tuyên truyền quán triệt, vận động thuyết phục để tạo sự đồng thuận cao trong xã hội, các tầng lớp nhân dân tổ chức triển khai thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW và Nghị quyết số 19-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII; nâng cao nhận thức của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động, các tầng lớp nhân dân về mục tiêu, ý nghĩa, yêu cầu, nội dung đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của cả hệ thống chính trị. Nếu cần vai trò của các sở, ngành, nhất là các cơ quan bảo vệ pháp luật trong việc tuyên truyền sâu rộng về việc đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy, tránh để phát sinh các vụ việc phức tạp, bức xúc trong cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động và nhân dân, đảm bảo ổn định, tránh tư tưởng lúng túng, trì trệ, tâm tư sau khi sắp xếp.

Hai là, cấp ủy, người đứng đầu tổ chức đảng, chính quyền, các tổ chức chính trị - xã hội của các thành phố trực thuộc Trung ương phải có quyết tâm chính trị cao, nỗ lực lớn, hành động quyết liệt, hiệu quả nhưng đảm bảo hợp pháp, hài hòa, không nóng vội, tuân thủ đúng quy định, đảm bảo đổi mới, sắp xếp tổ chức hệ thống chính trị tinh gọn, vừa nâng cao chất lượng và hoạt động hiệu lực, hiệu quả, vừa thúc đẩy đổi mới chính trị gắn với đổi mới cơ cấu tổ chức bộ máy, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, thu hút người có đức, có tài, có trình độ, năng lực... Để tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy chính trị, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của đơn vị sự nghiệp công lập, các thành phố trực thuộc Trung ương cần triển khai sắp xếp, tinh giản biên chế một cách bài bản, quyết đoán, thận trọng, chắc chắn.

Ba là, cần có những nghiên cứu, đánh giá khách quan, khoa học, trên cơ sở tôn trọng quy định pháp luật để đề xuất các phương án đổi mới, sắp xếp cho phù hợp. Đồng thời, tránh các sai lầm pháp luật đặt ý chí chủ quan của bất kỳ cá nhân, tổ chức nào trong việc hợp nhất các tổ chức trong hệ thống chính trị của các thành phố trực thuộc Trung ương một cách cơ học.

Cùng với việc hợp nhất, đổi mới hoạt động của các cơ quan cần xác định cơ cấu tổ chức bộ máy tinh gọn, nhân sự hợp lý, xác định cụ thể chức năng, nhiệm vụ để có phương pháp tổ chức, vận hành phù hợp.

Bốn là, các thành phố trực thuộc Trung ương cần nghiên cứu thí điểm các mô hình theo kết luận của Bộ Chính trị như: việc kiêm nhiệm chức danh người đứng đầu cơ quan tham mưu, giúp việc của cấp ủy và cơ quan chuyên môn của chính quyền có chức năng, nhiệm vụ tương đồng ở thành phố và quận, huyện, đảm bảo cơ chế vận hành hiệu quả, tránh chồng chéo, bao biện làm thay, quá tải. Thí điểm hợp nhất cơ quan tham mưu, giúp việc của cấp ủy với cơ quan chuyên môn (hoặc tham mưu) thuộc ủy ban nhân dân có chức năng, nhiệm vụ tương đồng cấp tỉnh, cấp huyện ở những nơi có đủ điều kiện. Thí điểm trường ban dân vận cấp ủy đồng thời là Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc cấp tỉnh, cấp huyện ở những nơi có đủ điều kiện. Tổ chức lại đảng bộ khối doanh nghiệp cấp tỉnh./

Ghi chú:

- (1),(3) Nguyễn Như Ý, *Đại từ điển tiếng Việt*, Nxb. Văn hóa - Thông tin, H.1998, tr.658, tr.1435.
- (2) Nguyễn Trần Bạt, *Cải cách và sự phát triển*, Nxb Hội nhà văn, H.2005, tr.16.
- (4),(5),(6) *V.I.Lênin, toàn tập*, tập 45, Nxb Tiến bộ, Matxcova, 1978, tr.442-443, tr.447, tr.452.
- (7) Phan Trung Tuấn, *Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới cơ cấu tổ chức, hoạt động của chính quyền đô thị*, sos.gov.vn/Thongtinchitie/ tabid/84/ ArticleId/1665/language/vi-VN/M-t-s-v-n-d-v-ti-p-t-c-d-i-m-i-c-c-u-t-ch-c-ho-t-d-ng-c-a-chinh-quy-n-do-th.aspx
- (8) Nguyễn Đức Chung, *Đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy hành chính thành phố Hà Nội tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả*, <http://www.tapchiconsang.org.vn/Home/xay-dung-dang/2018/49621/Doi-moi-sap-xep-to-chuc-bo-may-hanh-chinh-thanh-pho.aspx>
- (9) <http://www.nhandan.com.vn/chinhtri/item/34875602-da-nang-tiep-tuc-tinh-gian-bo-may.html>